

## AcinMDR (moniresistentti *Acinetobacter baumannii*)

|                                         | AcinMDR -kantaja                                                                                                                                                                                                         | AcinMDR-altistunut                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Muu riski<br>AcinMDR-kantajuudelle                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|-----------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Määritelmä</b>                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>Hälytysjärjestelmässä on tieto AcinMDR-kantajuudesta</li> <li>Näytteestä löytyy <i>Acinetobacter baumannii</i>, joka meropeneemi I/R</li> </ul>                                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>Hälytysjärjestelmässä on tieto AcinMDR-altistuksesta</li> <li>Epidemiaepäilyissä / epidemiatilanteessa näytteenotto ja kosketusvarotoimet ohjeistetaan erikseen</li> </ul>                                                                                                                                                             | <ul style="list-style-type: none"> <li><b>Sairaalahoito tai toimenpide ulkomailla 12 kk sisällä</b><br/><b>ks. erillinen ohje:</b> Moniresistenttien mikrobien riskinarvio, varotoimet ja näytteet potilaan tullessa ulkomailta</li> <li>Lähetteessä tieto AcinMDR-riskistä<br/>ks. alla</li> </ul>                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Varotoimet</b>                       | Kosketusvarotoimet.                                                                                                                                                                                                      | Tavanomaiset varotoimet paitsi palovammaosastolla ja teho-osastolla kosketusvarotoimet.                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Kosketusvarotoimet, kunnes kantajuus on poissuljettu seulontanäytteillä                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Potilaan sijoittelu</b>              | <b>1-hengen huone</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Jos 1 hh ei käytettävissä niin yhteys hygieniahoitajaan</li> </ul> <p>Tilavarotoimet eivät sovellu</p> <p><b>Ajanvarauspkl:</b> tavanomaiset varotoimet</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <b>1-hengen huone</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Jos 1 hh ei käytettävissä niin yhteys hygieniahoitajaan</li> </ul> <p>Tilavarotoimet</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>ei sovellu, jos eritteet kontaminoivat ympäristöä esim. erittävät haavat tai ulosteinkontinenssi</li> </ul>                                                                                                                                                                                                |
| <b>AcinMDR -näytteet (MDRsVi 6730 )</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Hygieniahoitajan ohjeen mukaan</li> </ul>                                                                                                                                         | <ul style="list-style-type: none"> <li>Seulontanäytteet 2 eri päivänä (esim. peräkkäisenä).</li> <li>Potilaalle kerrotaan, että kyseessä on rutiininomainen bakteerikantajuuden poissulkeminen, koska hän on mahdollisesti ollut samassa tilassa Acin MDR-potilaan kanssa.</li> <li>Poliklinikkapotilaasta voidaan ottaa kahdet seulontanäytteet samalla käynnillä</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Seulontanäytteet 2 eri päivänä (esim. peräkkäisenä).</li> <li>Potilaalle kerrotaan, että kyseessä on rutiininomainen bakteerikantajuuden poissulkeminen, koska hän on mahdollisesti ollut tekemisissä Acin MDR-potilaan kanssa.</li> <li>Poliklinikkapotilaasta näytteet tarpeen vain, jos potilaalle tulossa sairaalahoito tai toimenpide <ul style="list-style-type: none"> <li>Kahdet seulontanäytteet voidaan ottaa samalla käynnillä</li> </ul> </li> </ul> |

|                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|---------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Näytteenotto-<br/>kohdat</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Rektum</li> <li>• Erittävät haavat</li> <li>• Trakea, jos keinoilmatie</li> <li>• Katetrivirtsan jos katetri ollut yli viikon</li> </ul>                                                                                |
| <b>Siivous</b>                  | Katso erilliset ohjeet Potilashuoneen siivous ja pyykin käsittely                                                                                                                                                                                                |
| <b>Hälytystiedon<br/>purku</b>  | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Jos näytteet negatiiviset, yhteys hygieniahoitajaan, joka arvioi, voiko kantajuuden purkaa.</li> <li>• Purkamiseen tarvitaan useita eri aikaan otettuja näytteitä ja mikrobilääkehoito voi vaiuttaa arvioon.</li> </ul> |

## AcinMDR lisätietoa

|                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|----------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Mikä on<br/>AcinMDR</b>                   | <p><i>Acinetobacter baumannii</i> –kanta, joka on meropeneemi I/R, kutsutaan moniresistentiksi <i>Acinetobacter baumannii</i> -kannaksi eli AcinMDR:ksi.</p> <p>Akinetobakteerit ovat opportunistisia taudinaiheuttajia. <i>Acinetobacter baumannii</i> voi aiheuttaa sairaalainfektioita erityisesti vaikean pehmytkudosvamman (esim. palovammat, vaikeat muut traumat) omaavilla ja tehohoitopotilailla. Akinetobakteerit ovat luonnostaan resistenttejä useille mikrobilääkkeille, ja ne voivat kehittää lisää resistenssiä.</p> <p>Sairaalaepidemioita on kuvattu erityisesti teho- ja palovammayksiköissä. Tartunnan torjunnassa on tärkeää kosketusvarotoimien lisäksi hoitoympäristön tehostettu siivous, sillä akinetobakteerien häätäminen pinnoilta voi olla vaikeaa.</p> |
| <b>Kuka on<br/>AcinMDR-<br/>kantaja?</b>     | Kantajaksi sanotaan henkilöä, jolla on ollut AcinMDR-infektio tai oireeton löydös                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Kuka on<br/>AcinMDR-altis-<br/>tunut?</b> | Hygieniahoitaja määrittelee henkilön AcinMDR-altistuneeksi, jos häntä on hoidettu samassa potilashuoneessa tai epidemia-aikaan samalla osastolla aiemmin tunnistamattoman AcinMDR-kantajan kanssa. Altistuneella voi olla AcinMDR, ja se tulee sulkea pois MDRsVi -seulontanäyttein.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |